

ÎNCHEIERE

27 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Angela Lisnic,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Angela Lisnic împotriva Consiliului local al Primăriei satului Șestaci, raionul Șoldănești cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra unui teren agricol prin uzucapiune imobiliară și obligarea Agenției Servicii Publice de a înregistra dreptul de proprietate,

împotriva deciziei din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 09 octombrie 2018, Lisnic Angela s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului local al Primăriei satului Șestaci, raionul Șoldănești (APL) prin care a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate asupra unui teren agricol prin uzucapiune imobiliară și obligarea Agenției Servicii Publice (ASP) de a înregistra dreptul de proprietate.

În motivarea acțiunii s-a invocat, că prin decizia Consiliului Primăriei orașului Șoldănești, în componența căruia intra și satul Șestaci, din 13 noiembrie 2001 cu nr. 6/12, i s-a alocat în proprietate privată teren de pământ cu o suprafață de 0,30 ha, care face parte din terenul agricol cu suprafața totală de 2,44 ha, număr cadastral XXXXX, în sat. Șestaci r-nul Șoldănești, pe parcursul anilor fiind conștientă de faptul că terenul respectiv i s-a alocat legal, a plantat pomi fructiferi și viță de vie.

A susținut că în anul 2012, s-a adresat verbal către fostul primar al sat. Șestaci, Alexandru Palii, cu cerere de a i se elibera documentele necesare pentru înregistrarea dreptului de proprietate asupra terenului în cauză la OCT Șoldănești, la acel moment, primarul consultându-se cu fostul inginer cadastral, Bulgaru Tatiana, a sfătuit-o să mai aștepte puțin, deoarece ei au hotărât de a perfecta concomitent aceste documente pentru toate persoanele cărora li s-a repartizat suprafețele de pământ din terenul agricol cu suprafața totală de 2,44 ha, cu numărul cadastral XXXXX. În acest scop, de către inginerul cadastral din localitate au fost efectuate măsurări repetate al terenului respectiv, ulterior noul și actualul primar, la fel i-a promis că va soluționa această problemă, însă până la moment nu a rezolvat nimic.

Totodată a invocat reclamanta că, din momentul alocării terenului agricol, a achitat impozitul funciar și pretenții din partea primăriei sat. Șestaci nu a avut.

A menționat că la 16 iunie 2017, după 16 ani de posesiune legală a terenului de pământ, a fost avertizată de către inginerul cadastral al Primăriei sat. Șestaci, Zgureanu Maria, că Consiliul local Șestaci, prin decizia nr. 7.4.2 din 16 iunie 2017, a anulat decizia Consiliului orășenesc Șoldănești nr. 9/18 din 10 decembrie 2002, în baza căreia i s-a alocat în proprietate privată terenul în litigiu, propunându-i-se să se adreseze Primăriei pentru a cumpăra sau încheia un contract de arendă a lotului de teren respectiv.

A susținut reclamanta, că la 14 iulie 2017 s-a adresat cu cerere prealabilă către Consiliul local al Primăriei satului Șestaci r-nul Șoldănești, prin care a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate asupra terenului nominalizat și anularea deciziei Consiliului local Șestaci nr. 7.4.1 din 16 iunie 2017.

Prin decizia Consiliului local Șestaci nr. 8.7.1 din 09 august 2017 i-a fost respinsă cererea prealabilă. Concomitent, prin scrisorile nr. 34 din 14 februarie 2018 și nr. 152 din 25 iulie 2018, Primarul sat. Șestaci confirmă faptul achitării impozitului funciar pentru folosirea terenului agricol cu o suprafață de 0,30 ha din terenul agricol cu suprafața totală de 2,44 ha, cu numărul cadastral XXXXX pe perioada 2001-2017, însă consideră că dânsa în mod abuziv a ocupat terenul respectiv.

Totodată a relatat că la 14 mai 2018, decizia Consiliului local Șestaci nr. 7.4.1 din 16 iunie 2017 a fost anulată prin hotărâre judecătorească, ca fiind contrară legii.

La cererea de chemare în judecată reprezentantul Consiliului local al Primăriei Șestaci raionul Șoldănești, în persoana Primarului Guja Iacob, a depus referința prin care și-a expus opinia referitor la cererea înaintată, explicând că la momentul emiterii deciziei Consiliului local Șoldănești nr. 6/12 din 13 noiembrie 2001, reclamanta avea numele de familie Lachi Angela, în satul Șestaci însă există mai multe persoane cu acest nume, din care motiv bănuiește că decizia respectivă putea să vizeze o altă persoană, care domiciliu și avea viza de reședință în satul Șestaci, pe când reclamanta domiciliază și are viza de reședință în sat. Șipca.

Prin hotărârea din 29 mai 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești acțiunea a fost admisă. S-a recunoscut dreptul de proprietate prin uzucapiune imobiliară a reclamantei Lisnic Angela asupra bunului imobil, terenul agricol cu suprafața de 0,30 ha, alocat în proprietate privată cet. Lachi Angela în temeiul deciziei Consiliului orășenesc al Primăriei or. Șoldănești, care este parte a terenului agricol cu suprafața totală de 2,44 ha, cu numărul cadastral XXXXX, amplasat în sat. Șestaci r-nul Șoldănești. Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” Serviciul Cadastral Teritorial Șoldănești va înregistra dreptul de proprietate asupra bunului imobil-terenul agricol cu suprafața de 0,30 ha, care este parte a terenului agricol cu suprafața totală de 2,44 ha, cu numărul cadastral XXXXX, amplasat în sat. Șestaci r-nul Șoldănești, după Lisnic Angela.

Prin decizia din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Consiliul local al Primăriei satului Șestaci, raionul Șoldănești, s-a casat hotărârea din 29 mai 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins acțiunea ca fiind neîtemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că reclamanta Lisnic (Lachi) Angela pretinde atribuirea terenului vizat în proprietate printr-o decizie a administrației publice locale. Cu toate acestea, ultima nu a prezentat titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren, planul geometric și alte date, informații și înscrisuri care să indice și probeze la care anume teren s-a făcut referire în decizia Primăriei or. Șoldănești nr. 6/12 din 13.11.2001, amplasarea lui în natură, hotarele și delimitarea.

În acest sens instanța de apel a accentuat faptul, că reclamanta/intimată Lisnic (Lachi) Angela pretinde la un sector de teren cu suprafața de 0,30 ha, care este parte componentă a unui alt teren cu suprafața de 2,44 ha, nefiind delimitat, nefiind format ca bun imobil separat și distinct, neavând hotare, plan geometric ș.a. elemente a unui bun imobil.

În al doilea rând, nu este clară motivarea reclamantei adusă pentru admiterea acțiunii și, anume, faptul că ea ar fi dobândit dreptul de proprietate asupra terenului în litigiu prin uzucapiune, în situația în care pretinde că acest teren i-ar fi fost alocat în proprietate printr-o decizie a APL. Or, în situația în care bunul i-ar fi fost transmis de proprietarul anterior (apelantul Consiliul local al Primăriei satului Șestaci, raionul Șoldănești) în proprietate noului proprietar (intimata Lisnic Angela), situația descrisă prin sine exclude aplicarea regulilor uzucapiunii, deoarece, după cum pretinde intimata, între părți există un act juridic translativ de proprietate.

A concluzionat instanța de apel că în situația descrisă și, deoarece reclamanta/intimată a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate asupra unui bun imobil invocând în acest sens în calitate de temei de drept uzucapiunea imobiliară, aceste pretenții nu pot fi admise, situația pretins a fi existată de parte fiind în contradicție cu starea de fapt real existentă și normelor de drept material ce guvernează și reglementează raportul juridic litigios.

Astfel, din prevederile legale enunțate supra se constată cert că pentru a dobândi dreptul de proprietate prin uzucapiune, este necesară întrunirea unor condiții concrete, expres impuse de lege și, anume, cel ce posedă bunul să fie de bună credință, posesiunea trebuie exercitată timp de 15 ani în cazul bunurilor imobile, posesiunea trebuie să fie utilă.

La 13 martie 2020 Angela Lisnic a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 24 octombrie 2019 și a fost expediată participanților la proces la 09 decembrie 2019 (f.d.152-153), însă date care ar confirma recepționarea deciziei recurate la materialele dosarului lipsesc. Astfel, recursul depus la 13 martie 2020 se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 25 martie 2020 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d.167), iar potrivit avizului de recepție recursul a fost recepționat de către Consiliul local, Primăria satului Șestaci, raionul Șoldănești (f.d.168).

La 11 mai 2020 Consiliul local Șestaci, raionul Șoldănești a depus referință solicitând declararea recursului depus de Angela Lisnic ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/aceor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Angela Lisnic.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Angela Lisnic.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru